

การศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะ
นักศึกษาวิชาชีพครู ด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่าน
ตามแนวทางนานาชาติ*

The Development of a Training Curriculum Model for
Enhancing Competency in Teacher Professional Students
in The Creation of Reading Literacy Assessment Tools
According to International Guidelines

พิบูลย์ ตัญญุบุตร, สมบัติ คชสิทธิ์ และสุภชานัน ศรีอี่ยม
Phibun Tanyabut, Sombat Kotchasit and Supatcha Sri-lam
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
Valaya Alongkorn Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: tagadanew2@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการในการพัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครู ด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่าน ตามแนวทางนานาชาติ 2) สังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครู ด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่าน ตามแนวทางนานาชาติ และ 3) ตรวจสอบความเหมาะสมองค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครู ด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลศึกษาความต้องการจำเป็นคือ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 397 คน และผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสม จำนวน 7 ท่าน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นและแบบตรวจสอบความเหมาะสม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

---

*ได้รับบทความ: 21 ธันวาคม 2564; แก้ไขบทความ: 9 มีนาคม 2565; ตอปรับตีพิมพ์: 31 มีนาคม 2565

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา รูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครูด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้ การอ่านตามแนวทางนานาชาติ มีค่า $PNI_{Modified} = 0.76$

2. รูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครูด้านการสร้างเครื่องมือประเมิน ความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ มีองค์ประกอบสำคัญ 7 ด้านคือ หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหาสาระ กิจกรรม สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ซึ่งมีกรอบสมรรถนะ แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ โดยในแต่ละด้านมี 6 ตัวชี้วัด ทั้งนี้กิจกรรม การฝึกอบรมของรูปแบบมี 6 ชั้น คือ ทบทวนความรู้ ชี้แนะแนวทาง นำเสนอเนื้อหา เรียนรู้สู่ทักษะ ส่งเสริมการนำไปใช้ และสรุปการเรียนรู้

3. องค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครูด้านการสร้าง เครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.96, S.D. = 0.18$)

คำสำคัญ: รูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม; สมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครู; การสร้างเครื่องมือประเมินความ ฉลาดรู้การอ่าน

Abstract

The purposes of this research were: 1) study requirement in the development of a training curriculum model for enhancing competency in teacher professional students in the creation of reading literacy assessment tools according to international guidelines 2) synthesize the component of a training curriculum model for enhancing competency in teacher professional students in the creation of reading literacy assessment tools according to international guidelines and 3) verify the component of a training curriculum model for enhancing competency in teacher professional students in the creation of reading literacy assessment tools according to international guidelines. This research is quantitative. The research sample included 397 Thai language major students of Rajabhat University and 7 experts review. The research instruments were a questionnaire and structured interview. The data analyses applied were modified priority needs index, mean, and standard deviation.

The result of this research found that:

1. Thai language major students of Rajabhat University needed to be developing a training curriculum model for enhancing competency in teacher professional students in the creation of reading literacy assessment tools according to international guidelines

$PNI_{Modified} = 0.76.$

2. Components of a training curriculum model for enhancing competency in teacher professional students in the creation of reading literacy assessment tools according to international guidelines had 7 aspects: 1) principle 2) objective 3) structure 4) content 5) activities 6) media and learning resources and 7) measurement and evaluation. A competency framework of the model is divided into 3 areas: knowledge, skills, and attitudes. Each competency framework area has 6 indicators. There are 6 steps in the training activities: 1) review, 2) informing, 3) content, 4) practice, 5) adaptation, and 6) discussion.

3. Components of a training curriculum model for enhancing competency in teacher professional students in the creation of reading literacy assessment tools according to international guidelines were appropriate at the highest level. ($\bar{x} = 4.96, S.D. = 0.18$).

Keywords: training curriculum model; teacher professional students competency; creation of reading literacy assessment tools

1. บทนำ

จากสถานการณ์โลกในยุคศตวรรษที่ 21 ที่มีความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เปลี่ยนแปลงรูปแบบระบบเศรษฐกิจและสังคมขึ้นในทุกประเทศ ทำให้ต่างเร่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ที่เรียกว่า 3R x 7C ซึ่งประเทศไทยได้นำมากำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยให้สถาบันการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาจัดการศึกษาด้วยหลักสูตรที่มุ่งพัฒนา

ผู้เรียนให้มีสมรรถนะสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 และต้องพัฒนาระบบการผลิตครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้ได้มาตรฐานระดับสากล เพื่อยกระดับคุณภาพระบบการศึกษาของประเทศไทยให้มีศักยภาพเพียงพอต่อการแข่งขันกับนานาชาติได้ (สำนักงานเลขาธิการศึกษา, 2562)

ระดับคุณภาพระบบการศึกษาของประเทศไทยนั้น ใช้ผลการประเมินนักเรียนด้วยมาตรฐานสากลของ PISA ซึ่งองค์การเพื่อความ

ร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนาหรือ (OECD) เป็นหน่วยดำเนินการประเมินศักยภาพนักเรียนอายุ 15 ปี เกี่ยวกับความสามารถพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลง ด้วยการใช้เครื่องมือในลักษณะแบบทดสอบการใช้ความรู้ และทักษะแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่ออกแบบให้ใกล้เคียงสภาพปัญหาในชีวิตจริง ประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่าน (Reading Literacy) ความฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์ (Mathematical Literacy) และความฉลาดรู้ด้านวิทยาศาสตร์ (Scientific Literacy) ซึ่งนับว่าจำเป็นสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต และเป็นสิ่งที่ประชากรจำเป็นต้องมีเพื่อการพัฒนาและการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ (ศูนย์ดำเนินงาน PISA แห่งชาติ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2562)

สำหรับรอบการประเมิน PISA 2018 ได้ให้ความสำคัญที่การประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านเป็นหลัก โดยที่ผ่านมามีพบว่านักเรียนมีความฉลาดรู้ด้านการอ่านอยู่ในระดับ 2 ขึ้นไป จำนวนร้อยละ 40 ลดลงจากผลการประเมินจาก PISA 2015 ที่มีคะแนนตั้งแต่ระดับ 2 ขึ้นไป อยู่ที่ประมาณร้อยละ 50 ส่วนที่อยู่ในระดับสูงมีร้อยละ 0.2 ต่ำกว่านักเรียนใน 20 ประเทศหรือเขตเศรษฐกิจที่มีถึงร้อยละ 10 อีกทั้งยังต่ำกว่าคะแนนในภาพรวมของประเทศสมาชิก OECD ที่มีถึงร้อยละ 8.7 คะแนน เมื่อวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของคะแนนตั้งแต่การประเมินรอบแรกจนถึงปัจจุบัน พบว่าผลการประเมินความฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์ และความฉลาดรู้ด้านวิทยาศาสตร์ของประเทศไทยนั้นไม่เปลี่ยนแปลง

แต่ผลการประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านนั้นกลับมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยทั้งนี้ความฉลาดรู้ด้านการอ่านนั้นมีความสัมพันธ์กับความฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ซึ่งปัญหาส่วนหนึ่งเกิดจากนักเรียนยังไม่มี ความคุ้นเคยกับข้อสอบที่มีลักษณะเฉพาะตามแนวทาง PISA เนื่องจากครูไม่สร้างและใช้ข้อสอบลักษณะนี้ในการจัดการเรียนการสอนหรือการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน ดังนั้นจึงเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน (ศูนย์ดำเนินงาน PISA แห่งชาติ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2562)

จากการศึกษาแนวทางที่เหมาะสมสำหรับใช้พัฒนาสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครู ผู้วิจัยพบว่ากระบวนการที่มีประสิทธิภาพและได้รับความนิยม คือการพัฒนา นักศึกษาด้วยการฝึกอบรม ซึ่งเป็นวิธีที่สถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้ความสำคัญมาก เนื่องจากเป็นกระบวนการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะความสามารถ และเจตคติอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ และการจัดฝึกอบรมเพื่อการพัฒนา นักศึกษาวิชาชีพครูให้มีสมรรถนะที่จะสามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้นั้น อมรวิรัช นาคทรพรพ (2546) ได้เสนอว่าหลักสูตรฝึกอบรมนั้นควรมุ่งเน้นไปที่เนื้อหาและจุดมุ่งหมายในการเสริมสร้างศักยภาพด้านการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาเป็นครั้งแรก เนื่องจากการฝึกอบรมที่ผ่านมานั้นเป็นการฝึกอบรมที่เน้นเนื้อหาด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีอิทธิพลต่อ

ความสำเร็จในการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างยิ่ง

จากสภาพปัญหาและความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ผู้วิจัยมีแนวคิดที่จะศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครู ด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่าน ตามแนวทางนานาชาติ เพื่อจะนำไปใช้พัฒนาเป็นรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครู ด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ สำหรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนานักศึกษาวิชาชีพครู ให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนให้สอดคล้องกับการยกระดับคุณภาพการศึกษาไทย

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครูด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ
2. เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครูด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ
3. เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมองค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครูด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้กำหนดลำดับขั้นตอนการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการในการพัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครูด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติแหล่งข้อมูล ได้แก่ นักศึกษาวิชาชีพครู สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏ 10 แห่งจำนวน 397 คน จากมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง จำนวนประชากร 47,302 คน (Yamane, 1973) ซึ่งมาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นนักศึกษาวิชาชีพครู สาขาภาษาไทย เรื่องสภาพและความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครู ด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ โดยผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครู ด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ เพื่อรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สังเคราะห์และกำหนดสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครูด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ ซึ่งมีสมรรถนะจำนวน 3 ด้าน 18 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 1) ด้านความรู้ จำนวน 6 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 1.1) บอกความหมายการประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ

ได้ 1.2) บอกความหมายของเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติได้ 1.3) อธิบายวิธีการวิเคราะห์และกำหนดกรอบโครงสร้างของเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติได้ 1.4) อธิบายหลักการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ 1.5) อธิบายหลักการเขียนเกณฑ์ในคู่มือการให้คะแนนของเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติได้ และ 1.6) อธิบายวิธีการตรวจคุณภาพของเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติได้ 2) ด้านทักษะ จำนวน 6 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 2.1) นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติได้ 2.2) แสดงลักษณะเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติได้ 2.3) กำหนดกรอบโครงสร้างของเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติได้ 2.4) สร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติได้ 2.5) เขียนเกณฑ์ในคู่มือการให้คะแนนของเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติได้ และ 2.6) ตรวจคุณภาพของเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติได้ และ 3) ด้านเจตคติ จำนวน 6 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 3.1) บอกความสำคัญของการประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติได้ 3.2) บอกคุณค่าของเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติได้ 3.3) บอกคุณค่าของกรอบโครงสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตาม

แนวทางนานาชาติได้ 3.4) บอกประโยชน์ของการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติได้ 3.5) บอกประโยชน์ของคู่มือการให้คะแนนของเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติได้ และ 3.6) บอกคุณค่าของการตรวจคุณภาพของเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติได้จากนั้นนำตัวชี้วัดที่สังเคราะห์ได้มาสร้างเป็นรายการคำถามที่ใช้ในแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมีโครงสร้างและกึ่งโครงสร้าง (Structured and Semi-Structured Questionnaires)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยนำเสนอแบบสอบถามที่สร้างขึ้นต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาและความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะสำหรับปรับปรุงแก้ไข โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตามเกณฑ์ที่ยอมรับได้ที่ระดับ .50 (สมนึก ภัททิยธนี, 2558) มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพและความต้องการในการพัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะ นักศึกษาวิชาชีพครู ด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่าน ตามแนวทางนานาชาติ โดยการหาค่าความถี่ (f) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) ด้วยสูตรคำนวณ Modified Priority Needs Index ของสุวิมล ว่องวานิช และนางลักษณ์ วิรัชชัย (2548)

ขั้นตอนที่ 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะ

นักศึกษาวิชาชีพรู้ด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับผลการศึกษาค้นคว้าความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพรู้ด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติแล้วกร่างองค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพรู้ด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติตามผลข้อมูลที่สังเคราะห์ได้

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบความเหมาะสมองค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพรู้ด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 ท่าน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้ตามแนวทางนานาชาติ 1 ท่าน ได้แก่ รองผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษา และผู้อำนวยการศูนย์ PISA สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอนจำนวน 2 ท่าน ได้แก่ อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม และอาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาไทย จำนวน 2 ท่าน ได้แก่

อาจารย์ประจำสาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และประธานสาขาการสอนภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 2 ท่าน ได้แก่ ประธานสาขาวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ และนักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ กลุ่มพัฒนาเครื่องมือและบริหารการทดสอบ สำนักทดสอบทางการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบตรวจสอบความเหมาะสมองค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพรู้ด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยนำเสนอแบบตรวจสอบความเหมาะสมที่สร้างขึ้นต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาและความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะสำหรับปรับปรุงแก้ไข โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตามเกณฑ์ที่ยอมรับได้ที่ระดับ .50 (สมนึก ภัททิยธนี, 2546) มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.67-1.00 วิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมองค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพรู้ ด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

4. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครู ด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ ในภาพรวมพบว่านักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีสภาพปัจจุบันของสมรรถนะด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$ = 2.62) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.05) มีสภาพที่ต้องการของสมรรถนะด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$ = 4.59) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.03) ผลการประเมินความต้องการจำเป็น และจัดลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครูด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ พบว่ามีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.76 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สมรรถนะที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุดคือ ด้านทักษะ (PNI_{Modified} = 1.52) รองลงมาคือ ด้านเจตคติ (PNI_{Modified} = 0.54) และด้านความรู้ (PNI_{Modified} = 0.47) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาหัวข้อเนื้อหาการฝึกอบรมที่มีลำดับความสำคัญจำเป็นมากที่สุดคือ ลำดับที่

1 การสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ (PNI_{Modified} = 0.96) รองลงมาคือ ลำดับที่ 2 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประเมินความฉลาดรู้การอ่าน ตามแนวทางนานาชาติ (PNI_{Modified} = 0.81) และลำดับที่ 3 การเขียนคู่มือการให้คะแนนเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ (PNI_{Modified} = 0.74) โดยนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครูด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ ในประเด็นที่มีจำนวนผู้เสนอแนะมากที่สุดคือ สนับสนุนให้มีการพัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครู ด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ (f = 35) รองลงมาคือ ควรส่งเสริมให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ฝึกทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม (f = 28) ควรใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม (f = 19) ควรจัดเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมให้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา ไม่มากหรือน้อยเกินไป (f = 17) ควรจัดฝึกอบรมในรูปแบบออนไลน์ ร่วมกับการฝึกอบรมในห้องเรียนด้วย (f = 15) ควรจัดฝึกอบรมที่เน้นผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นสำคัญ (f = 13) และควรใช้กิจกรรมการฝึกอบรมที่มีความหลากหลาย เน้นการลงมือปฏิบัติ (f = 9) ตามลำดับ

2. ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครูด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ พบว่า

รูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครู ด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ มีองค์ประกอบที่สำคัญ 7 ด้าน ประกอบด้วย ด้านที่ 1 หลักการของรูปแบบหลักสูตร ประกอบด้วย 1) เป็นรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมที่เน้นการเสริมสร้างสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครูที่เข้ารับการฝึกอบรม ให้มีความรู้ความเข้าใจ และเกิดทักษะในการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ ไปพร้อมกับการสร้างเจตคติที่เห็นถึงประโยชน์ คุณค่า และความสำคัญ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้สามารถดำเนินการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้ตามแนวทางนานาชาติได้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจะสามารถนำไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ในการประกอบวิชาชีพครูได้ต่อไป และ 2) เป็นรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมที่เน้นผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยใช้รูปแบบผสมผสานการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมแบบเผชิญหน้ากันระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรมและวิทยากรในห้องเรียนกับการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมแบบประสานเวลากันระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรมและวิทยากรบนออนไลน์ ด้วยการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมแบบ RICPAD ด้านที่ 2 จุดมุ่งหมายของรูปแบบหลักสูตร คือ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีสมรรถนะที่ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจและทักษะในการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ และมีเจตคติที่เห็นถึงประโยชน์ คุณค่า และความสำคัญ ซึ่งช่วยส่งเสริมให้สามารถ

สร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้ตามแนวทางนานาชาติได้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านที่ 3 โครงสร้างของรูปแบบหลักสูตร ประกอบด้วย การฝึกอบรมจำนวน 6 หน่วยการฝึกอบรม เวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมรวมทั้งสิ้น 26 ชั่วโมง ด้านที่ 4 เนื้อหาสาระของรูปแบบหลักสูตร ประกอบด้วย 1) หน่วยการฝึกอบรมแบบเผชิญหน้า เรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ จำนวน 5 ชั่วโมง มีเนื้อหาสาระประกอบด้วย ความหมาย ความสำคัญและแนวคิดการประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ 2) หน่วยการฝึกอบรมแบบออนไลน์ เรื่องลักษณะของเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ มีเนื้อหาสาระประกอบด้วย ความหมาย ความสำคัญ และลักษณะเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ จำนวน 4 ชั่วโมง 3) หน่วยการฝึกอบรมแบบออนไลน์ เรื่องกรอบโครงสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ มีเนื้อหาสาระคือกรอบโครงสร้างของเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ จำนวน 4 ชั่วโมง 4) หน่วยการฝึกอบรมแบบเผชิญหน้า เรื่องการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ มีเนื้อหาสาระคือ หลักการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ จำนวน 5 ชั่วโมง 5) หน่วยการฝึกอบรมแบบออนไลน์ เรื่องการเขียนคู่มือการให้คะแนนเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ มีเนื้อหาสาระคือ การเขียนคู่มือ

การให้คะแนนของเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้ การอ่านตามแนวทางนานาชาติ จำนวน 4 ชั่วโมง และ 6) หน่วยการฝึกอบรมแบบออนไลน์ เรื่องการตรวจคุณภาพของเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้ การอ่านตามแนวทางนานาชาติ มีเนื้อหาสาระคือ การตรวจคุณภาพของเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ จำนวน 4 ชั่วโมง ด้านที่ 5 กิจกรรมของรูปแบบหลักสูตร ผู้วิจัยกำหนดชื่อเรียกว่า RICPAD มี 6 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) ขั้นทบทวนความรู้ (R - Review) เป็นการให้ผู้เรียนทบทวนความรู้เดิมเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่ความรู้ใหม่ แล้วเสนอปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะเรียนรู้ จากนั้นให้ผู้เรียนคิดทบทวนแนวคิดที่ตนมีต่อปัญหานั้น 2) ขั้นชี้แนะแนวทาง (I - Informing) เป็นการชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ ลักษณะเนื้อหาสาระที่จะเรียนรู้ โดยผู้สอนอธิบายแนวทางการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจอย่างชัดเจน 3) ขั้นนำเสนอเนื้อหา (C - Content) เป็นการนำเสนอเนื้อหาสาระที่ใช้ในการเรียนรู้ ร่วมกับการแสดงตัวอย่าง หรือสาธิต โดยผู้สอนให้คำแนะนำในการสังเกตแก่ผู้เรียนก่อนเริ่มแสดงตัวอย่าง หรือสาธิต 4) ขั้นเรียนรู้สู่ทักษะ (P - Practice) เป็นการให้ผู้เรียนศึกษาเรียนรู้เนื้อหาสาระและข้อเท็จจริง แล้วลงมือฝึกปฏิบัติ โดยเริ่มจากการปฏิบัติแบบมีตัวอย่างก่อน แล้วจึงให้ปฏิบัติแบบไม่มีตัวอย่าง จนผู้เรียนสามารถปฏิบัติเองได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ 5) ขั้นส่งเสริมการนำไปใช้ (A - Adaptation) เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกใช้ความรู้และทักษะที่ได้รับจากการเรียนรู้ในสถานการณ์ที่หลากหลาย จนเกิดความชำนาญ และ 6) ขั้นสรุปการเรียนรู้

(D - Discussion) เป็นการให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อเท็จจริงที่ได้จากการเรียนรู้ เพื่อสรุปสาระความรู้ที่ได้รับจากการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติ โดยผู้สอนช่วยขยายความให้ถูกต้อง และยืนยันแนวคิดของตนเองอีกครั้ง เกี่ยวกับปัญหาที่นำเสนอในตอนต้น ด้านที่ 6 สื่อและแหล่งเรียนรู้ของรูปแบบหลักสูตร ประกอบด้วย 1) อุปกรณ์และเทคโนโลยีดิจิทัลที่สามารถถ่ายทอดภาพและเสียงในงานนำเสนอของผู้เข้ารับการฝึกอบรมและวิทยากรได้ในแบบออฟไลน์ และแบบออนไลน์ 2) คู่มือการใช้รูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครูด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ ประกอบด้วย แผนการจัดการฝึกอบรม ใบความรู้ ใบงาน และเฉลยใบงาน และ ด้านที่ 7 การวัดและประเมินผลของรูปแบบหลักสูตร ประกอบด้วย 1) ใช้แบบประเมินสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครูด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ

ซึ่งครอบคลุมการประเมินด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ จำนวน 30 ข้อ ประเมินสมรรถนะผู้เข้ารับการฝึกอบรม ก่อนและหลังเข้ารับการฝึกอบรม และ 2) ใช้แบบประเมินคุณภาพผลงานการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ ประเมินเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสร้างขึ้นหลังเข้ารับการฝึกอบรม โดยใช้เกณฑ์ Scoring Rubric ในการตรวจแบบภาพรวม (Holistic Score)

3. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมองค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพรู้ด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่าน ตามแนวทางนานาชาติ ในภาพรวมพบว่าองค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพรู้ด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่าน ตามแนวทางนานาชาติ ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.96$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.18) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพรู้ด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติเป็นรายด้าน พบว่า หลักการของรูปแบบหลักสูตร จุดมุ่งหมายของรูปแบบหลักสูตร เนื้อหาสาระของรูปแบบหลักสูตรกิจกรรมของรูปแบบหลักสูตร สื่อและแหล่งเรียนรู้ของรูปแบบหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 5.00$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.00) รองลงมาคือ โครงสร้างของรูปแบบหลักสูตร และการวัดและประเมินผลของรูปแบบหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.86$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.38)

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยนำข้อค้นพบและประเด็นสำคัญที่น่าสนใจมาอภิปรายผล ดังนี้

1. นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการ

สร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ อยู่ในระดับปานกลาง และมีความต้องการพัฒนาตนเองในการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเป็นเรื่องที่ไม่ได้มีอยู่ในเนื้อหาวิชาที่ได้เรียนรู้ในหลักสูตรโดยตรง ซึ่งนักศึกษาสาขานักศึกษาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านทักษะการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ สูงที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของเอกภูมิ จันทขันธ์, ชาตรี ฝ่ายคำตา และวรรณทิพา รอดแรงคำ (2555, หน้า 150-165) ที่พบว่า นักศึกษาวิชาชีพรู้ต้องการฝึกปฏิบัติจริงในการสร้างข้อสอบมากที่สุด เช่นเดียวกับสมภัสสร บัวรอด และคณะ (2560) ที่ได้ประเมินความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง พบว่า นักศึกษาวิชาชีพรู้มีความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพรู้ ด้านการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดผลและประเมินผลการศึกษาสูงที่สุด ทั้งนี้ กัลย์วิสาข์ ธาราวร (2558) ได้วิเคราะห์สาเหตุของการขาดทักษะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาว่ามีสาเหตุมาจากจำนวนหน่วยกิต และการฝึกปฏิบัติระหว่างการเรียนการสอนที่น้อยเกินไปซึ่งผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของผู้วิจัยในครั้งนี้ทำให้ทราบได้ว่า นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏ ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้าง

เครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ ด้วยการเล็งเห็นถึงประโยชน์ที่สำคัญของการวัดและประเมินผล ทั้งนี้พิชิตฤทธิ์จรรยา (2548) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการประเมินผลที่สำคัญคือ มุ่งนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา อีกทั้งยังมีประโยชน์ต่อตนเองคือ ทำให้ทราบผลการเรียนของผู้เรียนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาและช่วยเหลือนักเรียนต่อไป เป็นผลสะท้อนทำให้ครูทราบว่า มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนมากน้อยเพียงใด ใช้เทคนิคการสอนเหมาะสมหรือไม่ อันจะนำไปสู่การปรับปรุงตนเองของครู ผลการประเมินจะทำให้ครูได้ใช้เป็นแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น

2. องค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพรูด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ พบว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญ 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบหลักสูตร 2) จุดมุ่งหมายของรูปแบบหลักสูตร 3) โครงสร้างของรูปแบบหลักสูตร 4) เนื้อหาสาระของรูปแบบหลักสูตร 5) กิจกรรมของรูปแบบหลักสูตร 6) สื่อและแหล่งเรียนรู้ของรูปแบบหลักสูตรและ 7) การวัดและประเมินผลของรูปแบบหลักสูตร ซึ่งผลการศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพรูด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาตินี้ มีโครงสร้างที่สอดคล้องกับไทเลอร์ (Tyler, 1968) และออร์นสไตน์ และฮันกิน (Ornstein and Hunkin, 2009) ที่กล่าวถึงองค์

ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรว่า ประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย เนื้อหา ประสบการณ์การเรียนรู้ และการประเมินผล ซึ่งองค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพรูด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ มีผลการตรวจสอบความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเกิดจากผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการจำเป็นที่สามารถวินิจฉัยประเด็นสำคัญได้ตรงกับสภาพและความต้องการของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ซึ่งสอดคล้องกับทาบ (Taba, 1962) ที่เสนอรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรไว้ 7 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) วินิจฉัยความต้องการ 2) กำหนดวัตถุประสงค์การศึกษาที่สังคมต้องการ 3) คัดเลือกเนื้อหาสาระที่จะนำมาสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตรงตามความต้องการของสังคม 4) จัดลำดับขั้นตอนและแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาสาระที่คัดเลือกไว้ 5) คัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้เสริมเนื้อหาสาระและกระบวนการให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย 6) จัดระเบียบ ลำดับขั้นตอน และแก้ไขปรับปรุงประสบการณ์การเรียนรู้ต่าง ๆ และ 7) ประเมินผลการใช้หลักสูตร

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 การศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม หรือหลักสูตรการศึกษาต่างๆ ควรให้ความสำคัญกับการศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากความต้องการจำเป็น เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับสังเคราะห์องค์ประกอบที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริง

1.2 ควรนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้พัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะ นักศึกษาวิชาชีพครูด้านการสร้างเครื่องมือประเมิน ความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ และหาประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการ จัดการศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาองค์ประกอบ ของรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมในบริบทอื่นเพื่อนำ ไปใช้พัฒนาสมรรถนะที่สำคัญของนักศึกษาวิชาชีพ ครูให้สูงขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการ พัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะ ด้านการสร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้ คณิตศาสตร์ และเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้ วิทยาศาสตร์

อบรมเสริมสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครูด้านการ สร้างเครื่องมือประเมินความฉลาดรู้การอ่านตาม แนวทางนานาชาติ ที่มีความเหมาะสมในระดับมาก ที่สุดนี้ เป็นองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการศึกษา ข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญ จากเอกสารงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง และการศึกษาความต้องการในการ พัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสมรรถนะ นักศึกษาวิชาชีพครูด้านการสร้างเครื่องมือประเมิน ความฉลาดรู้การอ่านตามแนวทางนานาชาติ ดังนั้น จึงนับว่าเป็นแนวทางที่ชัดเจนในการขับเคลื่อนการ ผลิตและพัฒนาคุณภาพบัณฑิตครู ทั้งใน เชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติ ผ่านการออกแบบและ วางแผนการฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถ เสริมสร้างสมรรถนะที่สำคัญในยุคศตวรรษที่ 21 ให้เกิดขึ้นได้ ทั้งในมิติด้านทักษะความรู้ทางเทคนิค วิชาชีพ มิติด้านทักษะความรู้ทางการบริหาร จัดการตนเอง และมิติด้านทักษะความรู้ทางการ ปฏิสัมพันธ์ เพื่อการพัฒนาอย่างเห็นคุณค่าของ นักศึกษาวิชาชีพครู

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

องค์ประกอบของรูปแบบหลักสูตรฝึก

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

- กัลย์วิสาข์ ธารารว. (2558). *การประเมินความต้องการจำเป็นของครู เพื่อพัฒนาความสามารถในการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พิชิต ฤทธิจรูญ และคณะ. (2553). *การวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- ศูนย์ดำเนินงาน PISA แห่งชาติ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2562). *ผลการประเมิน PISA 2018: บทสรุปสำหรับผู้บริหาร*. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.).
- สมนึก กัทฑิยธนี. (2558). *การวัดผลการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กทม: ประสาน.
- สมภัสสร บัวรอด และกรรทอง พิพิธพงษ์. (2560). *การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพครูตามการรับรู้ของอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยง โรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครูมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง*. *การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5 ราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงวิจัย, 1 มีนาคม 2560*. ราชบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *การพัฒนาการศึกษานานาชาติ เพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สุวิมล ว่องวานิช และนางลักษณ์ วิรัชชัย. (2548). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรวิรัช นาคทรพร. (2546). *เรียนรู้อย่างวิจัย: กรณีการสอนด้วยกระบวนการวิจัยภาคสนาม วิชาการศึกษากับสังคมคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การเรียนการสอนที่มีการวิจัยเป็นฐาน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอกภูมิ จันทรวงศ์, ชาตรี ฝ้ายคำตา และวรรณทิพา รอดแรงคำ. (2555). *การศึกษาสภาพการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู หลักสูตรการผลิตครู 5 ปี: รายวิชาการสังเกตและปฏิบัติงานครู*. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 31(2), 150-165.
- Ornstein, A. C., & Hunkins, F. P. (2009). *Curriculum: foundations, principles, and issues*. (5th ed). Boston: Pearson.
- Taba, H. (1962). *Curriculum Development Theory and Practice*. New York: Harcourt, Brace and World.
- Tyler, R. W. (1968). *Basic Principles of Curriculum and Instruction*. Chicago: The University of Chicago Press.